

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ
ТА ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*I Регіональна науково-
практична конференція*

ПРОТИМІННА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Львів – 2020

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

д-р техн. наук **Попович В.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. наук держ. упр. **Ковальчук В.М.**

канд. техн. наук **Гаврись А.П.**

канд. техн. наук **Ємельяненко С.О.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

канд. техн. наук **Паснак І.В.**

канд. техн. наук **Рудик Ю.І.**

<p>ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ</p> <p>Технічний редактор, комп'ютерна верстка</p> <p>Друк на різнографі</p> <p>Відповідальний за друк</p> <p>АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:</p> <p>Контактні телефони:</p>	<p>Львівський державний університет безпеки життєдіяльності</p> <p>Климус М.В. Климус М.В. Фльорко М.Я.</p> <p>ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007</p> <p>(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88</p>
<p>Протимінна діяльність в Україні: Зб. наук. праць I Регіональної наук.-практ. конференції. – Львів: ЛДУ БЖД, 2020 – 33 с.</p> <p>Збірник сформовано за науковими матеріалами I Регіональної науково-практичної конференції «Протимінна діяльність в Україні».</p> <p>Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Підготовка фахівців у сфері протимінної діяльності; ▪ Технології захисту особового складу під час проведення робіт з розмінування; ▪ Діяльність підрозділів оперативних служб України в зоні операцій об'єднаних сил; ▪ Повсякденна діяльність підрозділів оперативних служб України, що залучаються до ліквідації подій, пов'язаних з виявленням вибухонебезпечних предметів; ▪ Матеріально-технічне забезпечення підрозділів, що виконують завдання з протимінної діяльності; ▪ Міжнародний досвід протимінної діяльності; ▪ Управлінські, правові, економічні аспекти протимінної діяльності; ▪ Цивільний захист. <p style="text-align: right;">© ЛДУ БЖД, 2020</p>	
<p>Здано в набір 18.03.2020. Підписано до друку 24.03.2020. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 2,36.</p> <p>Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 50 прим.</p> <p>Друк: ЛДУ БЖД вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007. ldubzh.lviv@mns.gov.ua</p>	<p>За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилення на збірник обов'язкове.</p>

**ОЦІНЮВАННЯ ФАКТОРІВ НЕБЕЗПЕКИ ВНАСЛІДОК ВИНИК-
НЕННЯ ТА ПОШИРЕННЯ ЛІСОВИХ ПОЖЕЖ ПОБЛИЗУ ОБ'ЄКТІВ
ЗБЕРІГАННЯ ЗБРОЇ ТА БОСПРИПАСІВ**

Кузик А. Д., д.т.н., професор,

проректор з науково-дослідної роботи,

Товарянський В. І., к.т.н., ст. викладач

(Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Україна)

Лісові пожежі становлять надзвичайну небезпеку, оскільки до моменту початку їх ліквідації площа горіння набуває значних розмірів. Особливо небезпечними є лісові пожежі, які виникають та поширюються поблизу місць зберігання зброї та боєприпасів, оскільки за таких умов виникає не лише загроза їх знищення вогнем, а й масштабні негативні наслідки для людини довкілля.

Лісові пожежі поділяють на три основні групи: низові, верхові, а також підземні (грунтові). У випадку виникнення та розповсюдження пожежі за умов горіння підстилки, крон та дерев в цілому, ці пожежі вважаються складними. Небезпека є спричинена їх швидким поширенням за умов впливу фізичних параметрів та метеорологічних умов навколишнього середовища.

Зазначимо найбільш характерні особливості лісових пожеж:

- виникнення та поширення під час тривалих посушливих періодів, частіше всього за умови сильного вітру;
- висока інтенсивність тепловиділення;
- висока швидкість поширення з подоланням різних протипожежних перешкод (мінералізованих смуг, протипожежних розривів, тощо);
- виникнення умов щільної задимленості;
- масштабні лісові пожежі діють на тлі розвитку незначних і середніх пожеж.

Статистичними даними впродовж останніх 10 років зазначено, що на території України неодноразово виникали надзвичайні ситуації, пов'язані з вибухами зброї та боєприпасів за умови дії лісових чи ландшафтних пожеж. Так, зокрема у вересні 2017 року на ділянці підриву нерозірваних боєприпасів технічної території бази зберігання поблизу селища Калинівка Вінницької області сталася пожежа, внаслідок чого зафіксовано шість вибухів боєприпасів. А у жовтні 2018 року поблизу міста Ічня виникли чотири вибухи на території зберігання боєприпасів. Однією з версій цієї надзвичайної ситуації є також дія лісової пожежі.

Основним наслідком впливу лісових пожеж на об'єкти зберігання боєприпасів є загроза їх знищення. У зв'язку з цим прогнозованими чинниками впливу є: час досягнення фронтом пожежі межі розташування об'єкта, можливість перекидання вогню на об'єкт шляхом небезпечних факторів пожежі.

В результаті дії вражаючих факторів (вогонь, іскри, підвищення температури середовища) відбувається знищення та пошкодження лісових насаджень, чим і обумовлюється загроза об'єктам зберігання зброї та боєприпасів.

Одним з основних способів впливу лісової пожежі на об'єкти зберігання зброї та боєприпасів є перенесення палаючих частинок на горючі матеріали об'єкту. Для оцінювання можливості загоряння об'єкта необхідно визначати умови дальності перенесення горючих фрагментів. Якщо ця дальність є більшою від відстані розташування об'єкта до фронту лісової пожежі, можливий перехід пожежі на об'єкт.

Тому важливим питанням залишається удосконалення системи забезпечення пожежної безпеки ділянок лісового фонду, зокрема й поблизу об'єктів зберігання зброї та боєприпасів. Сюди слід віднести:

- удосконалення системи управління протипожежною охороною лісу;

-
- систематизацію навчання працівників лісового господарства за напрямом пожежної безпеки;
 - створення добровільних товариств охорони лісу;
 - розроблення програми для оновлення пожежної та допоміжної техніки для гасіння лісових пожеж;
 - організацію системи управління вогнем як засобом профілактики виникнення лісових пожеж.

Заходи протипожежної профілактики лісу вважаються основною передумовою запобіганню випадків загорянь лісових масивів, в тому числі й поблизу об'єктів зберігання зброї та боєприпасів.